

האגף למחקר כלכלי

06 אוגוסט 2014

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי - ספטמבר 2014

על בסיס תשובותיהן של 176 חברות תעשייתיות שענו לסקר מאמצע יוני 2014 ועד סוף יולי 2014, מתוכן 31 משיבים לאחר פרוץ מבצע "צוק איתן".

ברבע השני של 2014 נמשכה מגמת הנסיגה בפעילות התעשייתית:

דיווחי התעשיינים ברבע השני של 2014:

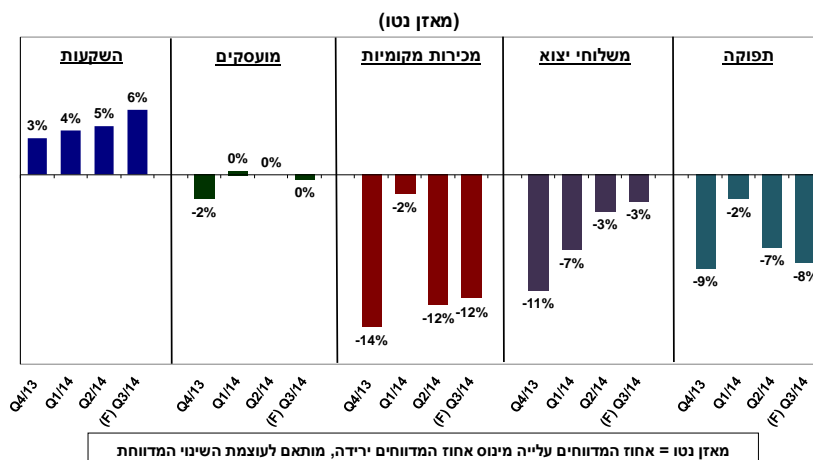
- ↖ העמיקה עוצמת הנסיגה בתפוקת התעשייה.
- ↖ קיפאון נרשם במצבת העובדים בתעשייה.
- ↖ העמיקה הנסיגה במכירות לשוק המקומי.
- ↖ התמתנות בעוצמת הנסיגה במשלוחי היצוא.
- ↖ נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים.
- ↖ האצה ניכרת בקצב גידול תפוקתן של חברות התעשייה הרב-לאומיות בחו"ל.

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2014¹:

- ↖ צפי לנסיגה נוספת בתפוקת התעשייה.
- ↖ צפי להמשך הקיפאון במצבת העובדים.
- ↖ צפי לנסיגה חדה נוספת במכירות התעשייה לשוק המקומי.
- ↖ צפי לנסיגה נוספת במשלוחי היצוא.
- ↖ צפי לגידול נוסף בהשקעות התעשייה.
- ↖ צפי להאטה ניכרת בקצב גידול תפוקתן של חברות התעשייה הרב-לאומיות בחו"ל.

נציין, כי תחזיות התעשיינים שהשיבו במהלך מבצע "צוק איתן" היו פסימיות יותר לגבי הפעילות התעשייתית המקומית, בהשוואה למשיבים טרם פרוץ המבצע.

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2014

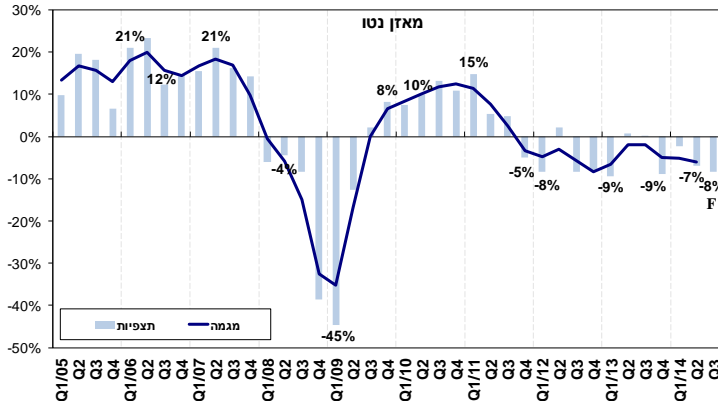
¹ החל משנת 2014 מבצע האגף למחקר כלכלי נכין מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. ניתוח זה מתייחס לתחזיות התעשיינים מנוכחות במקדם ההטייה שנמצא לכל פרמטר. לפרטים נוספים ראה הסבר בנספח מתודולוגי.

האגף למחקר כלכלי

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי – ספטמבר 2014

תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה, 2014 - 2005

ברבע השני של 2014 העמיקה עוצמת הנסיגה בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של 7%.

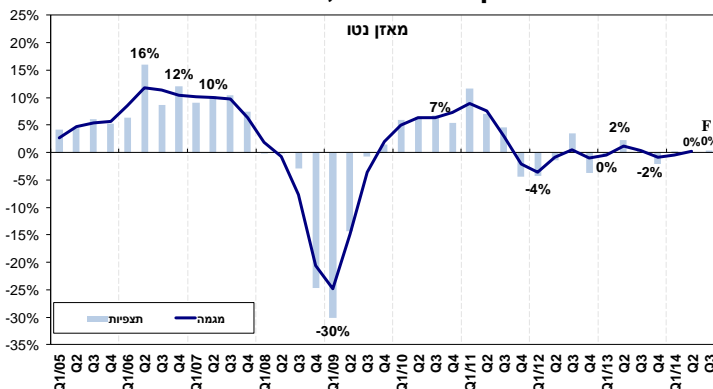
נסיגה זו, לוותה בירידה בניצולת הציוד בתעשייה (מאזן נטו² שלילי של 4%).

לרבע השלישי של 2014 צופים התעשיינים נסיגה נוספת בתפוקתם: מאזן נטו חזוי³ שלילי של 8%. נסיגה זו, צפויה למרות שרבעון זה מאופיין לרוב בפעילות מוגברת לקראת ראש השנה.

נציין, כי תחזיות התעשיינים שהשיבו במהלך מבצע "צוק איתן"⁴ היו פסימיות יותר באופן ניכר מאלו שהשיבו טרם המבצע: מאזן נטו שלילי חזוי³ חד ביותר של 24%, כאשר 50% מהם צופים ירידה בתפוקה, לעומת מאזן נטו חזוי³ שלילי של 5% בקרב התעשיינים שהשיבו לפני תחילת המבצע, מהם 29% צפו נסיגה בתפוקתם.

מועסקים בתעשייה

מועסקים בתעשייה, 2014 - 2005

ברבע השני של 2014 דיווחו התעשיינים על קיפאון במצבת העובדים בתעשייה, מאזן נטו² אפס.

למרות זאת, נמשך הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה: אחוז התעשיינים המדווחים על קושי עמד על 81%, בדומה ל- 80% ברבע הראשון של 2014 ו- 79% במחצית השנייה אשתקד.

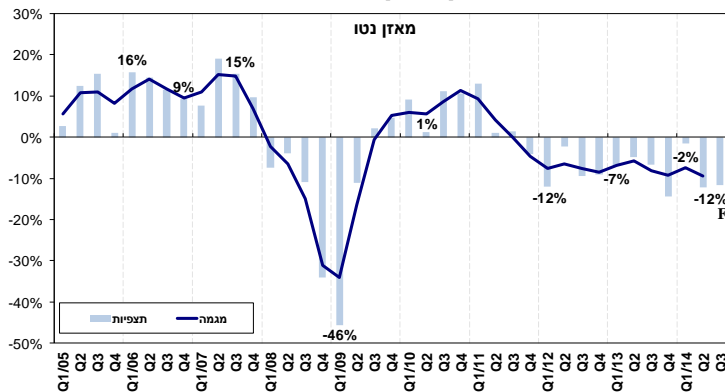
להערכת התעשיינים, ברבע השלישי של 2014 צפוי להימשך הקיפאון במצבת העובדים בתעשייה: מאזן נטו חזוי³ אפס.

נדגיש, כי גם בהקשר זה היו הערכות התעשיינים לאחר פרוץ המבצע⁴ פסימיות יותר: מאזן נטו חזוי³ שלילי של 3%, דהיינו, צפי לפיטורי עובדים.

² מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.
³ מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשיינים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.
⁴ 31 משיבים דיווחו במהלך מבצע "צוק איתן" מתוך 176 משיבים (כ- 18%).

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2014 - 2005

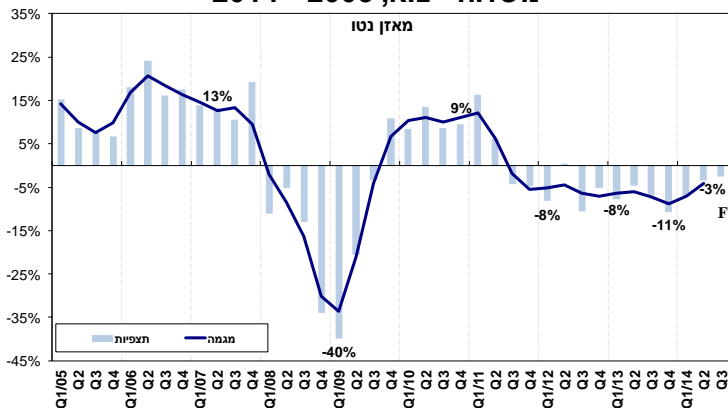
ברבע השני של 2014 העמיקה הנסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי: מאזן נטו² שלילי חד של 12%, כאשר למעלה מ-40% דיווחו על ירידה במכירות, לעומת כ-23% שדיווחו על גידול.

נציין, כי זה למעלה משנתיים וחצי מדווחים התעשיינים על נסיגה במכירות המקומיות (מאזן נטו² שלילי ממוצע של כ-8% לרבעון).

לרבע השלישי של השנה צופים התעשיינים נסיגה חדה נוספת במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי³ שלילי של 12%. התחזיות הפסימיות בלטו עוד יותר בקרב התעשיינים שהשיבו במהלך המבצע⁴, שדיווחיהם מצביעים על מאזן נטו שלילי חזוי³ של 17%. פסימיות זו מדאיגה ביותר, בעיקר כאשר מדובר ברבעון המאופיין עונתית בפעילות מוגברת.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2014 - 2005

ברבע השני של 2014 התמתנה עוצמת הנסיגה במשלוחי היצוא: מאזן נטו² שלילי של 3%, לאחר מאזן נטו² שלילי של 7% בתחילת השנה ושל 10% בסוף 2013.

במקביל, נמשכה השחיקה הדרמטית ברווחיות היצוא: מאזן נטו² שלילי של 34%, כאשר 57% מהיצואנים דיווחו על ירידה ברווחיות ו-1.5% בלבד דיווחו על שיפור.

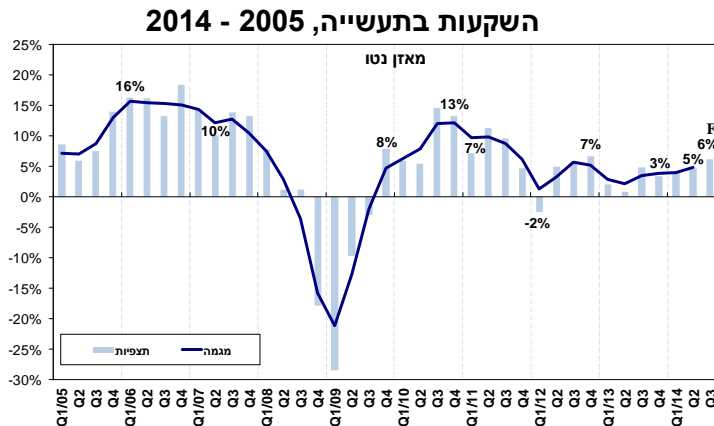
במקביל, העמיקה הירידה במחירי היצוא במונחי מט"ח: מאזן נטו² שלילי של 16%, לעומת מאזן נטו² שלילי של 10% בתחילת השנה. ירידה זו, משקפת את קשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח, זאת מעבר לירידה בתמורה השקלית בגין כל דולר/אירו יצוא.

לרבע השלישי של 2014 צופים התעשיינים נסיגה נוספת במשלוחי היצוא: מאזן נטו חזוי³ שלילי של 3%.

נציין, כי היצואנים שהשיבו לאחר פרוץ מבצע "צוק איתן"⁴, צופים נסיגה חדה באופן ניכר במשלוחי היצוא (מאזן נטו שלילי חזוי³ של 11%) לעומת התעשיינים שהשיבו טרום פרוץ המבצע, אשר צפו נסיגה מתונה ביותר (מאזן נטו שלילי חזוי³ של 1%).

בראש רשימת הגורמים הבולמים את צמיחת היצוא דירגו היצואנים את הגורמים הבאים: רווחיות היצוא, קשיי החדירה והשיווק לשווקים חדשים, מחירים בינלאומיים והזמנות היצוא.

השקעות בתעשייה

ברבע השני של 2014 נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנוכחים קבועים: מאזן נטו² חיובי של 5%.

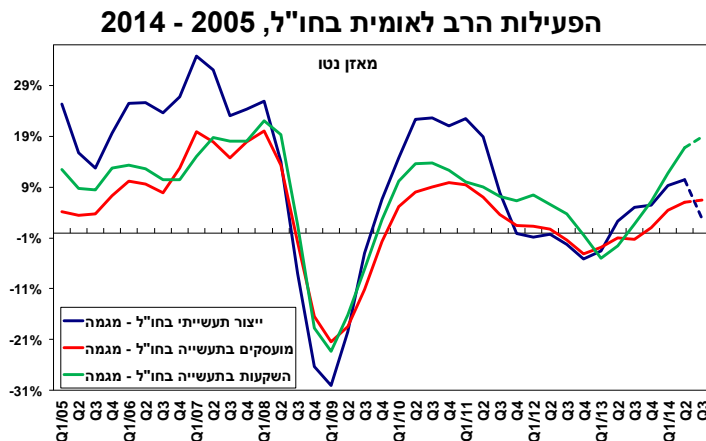
לרבע השלישי של השנה צופים התעשיינים גידול נוסף בהשקעות התעשייה: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 6%. נציין, כי התעשיינים שהשיבו במהלך המבצע⁴ צופים גידול מתון יותר בהשקעות (מאזן נטו חיובי חזוי³ של 3%) לעומת התעשיינים שהשיבו טרם המבצע, אשר צפו האצה בקצב התרחבות השקעותיהם (מאזן נטו חיובי חזוי³ של 7%).

בנוסף, ברבע השני של 2014 חלה עלייה מתונה בהוצאות המימון הריאליות (מאזן נטו² חיובי של 2%), לצד התמתנות ניכרת בקשיי האשראי: 43% מהתעשיינים דיווחו על קושי בשמירה על מסגרת האשראי הקיימת (47% ברבע הראשון), לצד 42% שרשמו קושי בקבלת אשראי חדש (48% בסקר הקודם).

נציין, כי אחוז התעשיינים שדיווחו על קושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת במהלך המבצע זינק ל-68%, לעומת 38% שדיווחו על כך טרם המבצע, לצד 52% שנקלו בקושי בהשגת אשראי חדש, לעומת 39% שדיווחו כך לפני תחילתו.

ברבע השלישי של השנה, צפויה עלייה קלה נוספת בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו² חיובי של 2%, כאשר כצפוי התעשיינים שהשיבו במהלך המבצע⁴ צופים עלייה חדה יותר בהוצאות המימון (מאזן נטו² חיובי של 7%) לעומת התעשיינים שהשיבו טרם המבצע (מאזן נטו² חיובי מתון ביותר של 1%).

הפעילות הרב לאומית⁵

ברבע השני של 2014 נרשמה האצה ניכרת בקצב גידול תפוקת המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של 14%, לאחר מאזן נטו² חיובי של 11% בתחילת השנה. במקביל, זינוק נרשם בהשקעות המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של 19% בסקר הנוכחי, לאחר מאזן נטו² חיובי של 11% ברבע הראשון של השנה, לצד המשך הגידול במצבת העובדים (מאזן נטו² חיובי של 6%).

לרבע השלישי של 2014 צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות האטה ניכרת בקצב גידול תפוקתן בחו"ל: מאזן נטו חיובי חזוי³ של 3%. במקביל, האטה צפויה בקצב קליטת העובדים בחו"ל: מאזן נטו חיובי חזוי³ של 6.5%. מנגד, האצה נוספת צפויה בקצב גידול ההשקעות: מאזן נטו חיובי חזוי³ של 19%.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות אגף המחקר הכלכלי:
דפנה אבירם-ניצן, מנהלת האגף למחקר כלכלי

מילה סויפר, כלכלנית האגף
טלפון: 03-5198807

⁵ על פעילות יצרנית בחו"ל דיווחו 32 חברות מתוך 176 (כ-18% מהמדגם).

נספח מתודולוגי – מקדם ההטייה

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם ההטייה - הפער הממוצע בעשור החולף⁶ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשיינים² למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

מקדמי ההטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	4.0	4.0	2.1	-1.6	0.5

⁶ מהרבע הראשון של 2004 ועד לרבע האחרון של 2013.